

การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับผลการพิพากษาของศาลต่อ

ผู้ป่วยโรคจิตกระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น

นางสาวภิญญารัตน์ ศักดิ์วัฒนเวคิน

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-701-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY ON FACTORS OF HOMICIDAL PSYCHOTIC PATIENTS RELATED
TO COURT SENTENCES

Miss Phinyarat Sakwattanawekhin

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Department of Psychiatry

Graduate School

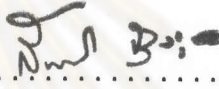
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-701-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับผลการพิพากษาของศาล
ต่อผู้ป่วยโรคจิตกระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น
โดย   นางสาวภิญญารัตน์   ศักดิ์วัฒนเวคิน
ภาควิชา   จิตเวชศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์นายแพทย์สุขเจริญ   ตั้งวงษ์ไชย
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   อาจารย์นายแพทย์ประภาส   อุครานันท์
    ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสวง   บุญเฉลิมวิภาส

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ดร.ลันติ อุงส์วรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนันทิกา ทวิชาชาติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์นายแพทย์สุขเจริญ   ตั้งวงษ์ไชย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์นายแพทย์ประภาส   อุครานันท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสวง   บุญเฉลิมวิภาส)

..... กรรมการ
(อาจารย์นายแพทย์ประทีก   ลิขิตเลอสรวง)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

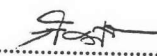
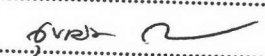
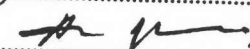
วิทยุวรรณ ศักดิ์วัฒนเวทิน : การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับผลการพิพากษา
ของศาลต่อผู้ป่วยโรคจิตกระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น (A STUDY ON FACTORS OF
HOMICIDAL PSYCHOTIC PATIENTS RELATED TO COURT SENTENCES)
อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์นายแพทย์ สุขเจริญ ตั้งวงษ์ไชย, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม:
อาจารย์นายแพทย์ประภาส อุครานันท์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสวง บุญเฉลิมวิภาส,
79 หน้า. ISBN 974-633-701-7

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาภูมิหลังของผู้ป่วยโรคจิตกระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่นและความ
สำคัญของปัจจัยที่ผู้พิพากษาใช้ประกอบการพิจารณาคดี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน ซึ่งสุ่มโดย
วิธีการ purposive sampling เก็บรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มประวัติของผู้ป่วย และสำเนาคำพิพากษา
ของศาล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/PC โดยหาอัตราส่วน
ร้อยละและใช้วิธีการทางสถิติ stepwise multiple regression เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัย
ดังกล่าวข้างต้น

ผลการวิจัยพบว่า การลู่แกโทษต่อเจ้าพนักงาน การประกอบเหตุฉกรรจ์ และผลการ
วินิจฉัยของแพทย์ มีความสัมพันธ์กับผลการพิพากษาของศาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....จิตเวชศาสตร์.....
สาขาวิชา .....สุขภาพจิต.....
ปีการศึกษา ..... 2539 .....

ลายมือชื่อนิสิต ....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ....

C 745176 : MAJOR MENTAL HEALTH
KEY WORD: PSYCHOTIC PATIENTS/HOMICIDE/COURT SENTENCES IN HOMICIDAL CASES
PHINYARAT SAKWATTANAWEKHIN : A STUDY ON FACTORS OF HOMICIDAL
PSYCHOTIC PATIENTS RELATED TO COURT SENTENCES. THESIS ADVISOR:
SOOKJAROEN TANGWONGCHAI, M.D.; CO-ADVISOR : PRAPAT UKRANAN, M.D.,
ASST.PROF. SWANG BOONCHALERMVIPAS, LL.M., BARRISTER-AT-LAW. 79 PP.
ISBN 974-633-701-7

This study was designed to find the factors that would be significantly related to court sentences in psychotic homicide. 60 patients were selected by purposive sampling techniques. Data collection were made by case review from the inpatient charts and court sentences. Data analysis by computerized programme, SPSS/PC and stepwise multiple regression to demonstrated the relationship of each variables. We found that confession during the trial, brutal commitment and physician's opinion and clinical diagnosis had the statistically significant relationship with court sentences in psychotic homicide.

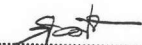

ศูนย์วิจัยทางการแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์.....

สาขาวิชา.....สุขภาพจิต.....

ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิสิต..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..........

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนันทิกา ทวิชาชาติ ประธานกรรมการสอบ อาจารย์นายแพทย์สุขเจริญ ตั้งวงษ์ไชย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์นายแพทย์ประภาส อุครานันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสวง บุญเฉลิมวิภาส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการ วิจัยครั้งนี้มาโดยตลอด รองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ โมวาสินธุ์ ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธี ดำเนินการวิจัยและการใช้สถิติในการวิจัย อาจารย์นายแพทย์ประทีป ลิขิตเลอสรวง ที่กรุณา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนิติจิตเวช อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญากรุงเทพฯ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญารธนบุรี ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดต่าง ๆ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี กบินทร์บุรี กำแพงเพชร จันทบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงราย ตรัง ท่งสง นนทบุรี นครราชสีมา นครนายก นครสวรรค์ นครพนม ปราจีนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี พะเยา พิจิตร พิษณุโลก พระนครศรีอยุธยา ระยอง ระนอง ราชบุรี ลำปาง สุโขทัย สุรินทร์ ลีคว สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี สระบุรี สวรรคโลก อุทัยธานี อุตรธานี อ่างทอง และศาลมณฑลทหารบกที่ 14 จ.ชลบุรี ที่อนุญาติให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลและขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

เนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วน ได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย
ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ภิญญารัตน์   ศักดิ์วัฒน์ เวคิน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐาน.....	4
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	4
การให้คำนิยามเชิงปฏิบัติที่จะใช้ในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	11
2 บรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
กฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดที่มีความผิดปกติทางจิต.....	12
ความหมายของจิตบกพร่องโรคจิต จิตฟั่นเฟือน.....	14
ความสามารถรู้ผิดชอบ.....	17
ความสามารถบังคับตนเอง.....	18
ความรับผิดชอบของคนโรคจิต.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 25
	รูปแบบการวิจัย..... 25
	ระเบียบวิธีวิจัย..... 25
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 26
	การรวบรวมข้อมูล..... 27
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 27
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 28
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 53
	รายการอ้างอิง..... 59
	ภาคผนวก..... 62
	ประวัติผู้วิจัย..... 69

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละผู้กระทำความผิดจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล.....	29
2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามประวัติการรักษา การเจ็บป่วยทางจิตก่อนกระทำความผิด.....	32
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามประวัติการรักษาการเจ็บป่วย ทางจิตขณะกระทำความผิด.....	33
4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามการรักษาที่ได้รับ.....	34
5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามบุคลากรที่ให้การรักษา.....	35
6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามลักษณะการพักอาศัยขณะกระทำความผิด	36
7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามสถานที่ในการกระทำความผิด.....	37
8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามศาลผู้ต้องหา.....	38
9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามสาเหตุที่ศาลส่งตรวจสภาพจิต...	39
10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามลักษณะการกระทำความผิด.....	40
11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามสาเหตุและแรงจูงใจ ในการกระทำความผิด.....	41
12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามประวัติการกระทำความผิด.....	42
13 แสดงจำนวนของผู้กระทำความผิด จำแนกตามฐานความผิดที่เคยกระทำ.....	43
14 แสดงจำนวนของผู้กระทำความผิดจำแนกตามการก่อเหตุฉกรรจ์.....	44
15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตายจำแนกตามความสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิด.....	45
16 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามผลการตรวจวินิจฉัยโรคของแพทย์	46
17 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดจำแนกตามผลการตรวจวินิจฉัยทางนิติจิตเวช	47
18 แสดงจำนวนของผู้กระทำความผิดจำแนกตามความเห็นของศาลและผลการพิพากษาโทษ...	48

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
19 แสดงจำนวนของผู้กระทำผิดที่ศาลใช้มาตรการเพื่อความปลอดภัย (ปอม.48) จำแนกตามสาเหตุ.....	49
20 แสดงจำนวนผู้กระทำผิดที่ศาลไม่ใช้มาตรการเพื่อความปลอดภัย (ปอ.ม.48) จำแนกตามสาเหตุ.....	50
21 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุขั้นตอนของผลการพิพากษาของศาลกับตัวแปรทั้งหมด..	51
22 แสดงตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลการพิพากษาของศาลโดยวิธีถดถอยพหุขั้นตอน.....	52

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย